

Η Φύσις

Φρ. Πρίντεζης

Η κακή πεθερά

Κωμωδία εις πράξιν μίαν πρωτότυπος

Η Φύσις, Αθήνα

1. τχ. 39 (12 Φεβρουαρίου 1892), σ. 309-310

2. τχ. 40 (22 Φεβρουαρίου 1892), σ. 316-318

Η ΚΑΚΗ ΠΕΝΘΕΡΑ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ

ΥΠΟ Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ, πενθερά του

ΕΡΜΙΟΝΗ, θυγάτηρ της.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

(*Ἡ σκηνὴ παριστᾷ αἰθουσαν μετρίας πολυτελείας. Ἐν τῷ μέσῳ κεῖται τράπεζα κεκαλυμμένη διὰ πρασίνου ὑφάσματος. Δεξιόθεν, ἀριστερόθεν καὶ εἰς τὸ βάθος ὑπάρχουσι θύραι. Ἐν τῇ μιᾷ πλευρᾷ τοῦ τοίχου κλειδοκύμβαλον καὶ ἀπέναντι ἀνάκλιτρον. Ἡ αἰθουσα εἶναι φωτισμένη καὶ παριστᾷ νύκτα μετὰ τὸ δειπνον).*)

ΕΡΜΙΟΝΗ καὶ εἶτα ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(*Ἀνασυρομένου τοῦ παραπετάσματος ἡ Ἐρμιόνη κάθηται παρὰ τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ κρούει τεμάχιον ἐκ τῆς Λουκίας ἄδουσα).*)

ΕΡΜΙΟΝΗ (κρούει καὶ ᾄδει)

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(*Εἰσέρχεται αἰφνυδίως ἐκ τῆς δεξιᾶς θύρας τετραγαμμένη.*)
Ἐρμιόνη!... Παῦσε, παῦσε σὲ παρακαλῶ.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Διατί; τί τρέχει πάλιν; τί εἶναι;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Τί τρέχει; τί εἶναι;... καὶ σὺ κάθου ἀνόητη, καὶ παίζεις πιάνο καὶ τραγουδεῖς;... Παῦσε, σοῦ λέγω, ἔλα ἄω... κλείσε τὴν πόρτα... καὶ ἀκουσέ με... (Ἡ Ἐρμιόνη ἐγείρεται ἀμέσως, κλείει τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ θύραν καὶ λαμβάνει θέσιν πλησίον τῆς μητρός της). Ἐκλείσεις καλά; Δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀκούσῃ κανεὶς. Ποῦ εἶναι ἡ ὑπηρέτρια; Κλείσε καὶ τὸ πιάνο, κλείσε τὸ γρήγορα...

ΕΡΜΙΟΝΗ

Μπᾶ! τί ἔπαθες, καλὴ μητέρα, ἀπόψε; φοβᾶσαι καὶ τὸ πιάνο μὴν ἀκούσῃ;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ναί, κλείσέ το, κλείσέ το γρήγορα. Τὸ φοβοῦμαι καὶ αὐτό. Μοῦ φαίνεται σὰν ἄνθρωπος καὶ αὐτό!... καὶ μήπως ὅλα αὐτὰ τὰ κοκαλάκια δὲν ὁμοιάζουν μὲ δόντια; Τὰ νεῦρά μου μὲ πιάνουν νὰ τὸ βλέπω ἀνοικτό... κλείσέ το, κλείσέ το. (Ἡ Ἐρμιόνη σπεύδει καὶ τὸ κλείει καὶ ἐπανέρχεται καὶ κάθεται πλησίον της). Ἄ! παιδί μου, παιδί μου! τί ἦταν ἡ μοῖρά σου! ὁ ἄνδρας σου, ὁ ἀνδρούλης σου σὲ ἀπάτᾳ...

ΕΡΜΙΟΝΗ

Ὁ Φραγκίσκος;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ναὶ ὁ Φραγκίσκος σου... Πρὸ ὀλίγου ἔλαβα ἕνα γράμμα ἀνώνυμο... καὶ τί νομίζεις γράφει;... ἔ! τί νομίζεις; ὁ ἄνδρας σου εἶναι φοβερός χαρτοπαίκτης... παίζει τρομερά... δὲν τὸ πιστεύεις;... (δεικνύουσα τὴν ἐπιστολὴν) νὰ διάβασε, διάβασέ μόνη σου, κόρη μου, νὰ δῆς...

ΕΡΜΙΟΝΗ

(*Λαμβάνουσα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐξετάζουσα αὐτήν.*) Ἐπιστολὴ ἀνώνυμος!... Φρίκη μὲ καταλαμβάνει... πάρε τὴν μητέρα, δὲν τὴν διαβάζω... σὺ τὴν διάβασες;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ἄν τὴν διάβασα ἐγώ; τί λές;... τὴν ἔφαγα μὲ τὰ μάτια μου...

ΕΡΜΙΟΝΗ

Ἄ! μητέρα, τί μοῦ κάμνεις....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ἐπρεπε, παιδί μου... ὅταν εἶδα ὅτι ἔγραφε διὰ τὸν ἄνδρα σου... δὲν ἤμπόρεσα νὰ κρατηθῶ....

ΕΡΜΙΟΝΗ

(*Δίδουσα αὐτῇ ὀπίσω τὴν ἐπιστολὴν*)

Ἐγὼ ὅμως δὲν τὴν διαβάζω, σοῦ τὴν χαρίζω.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ἐρμιόνη, ἀκουσέ με... Εἶσαι παιδί μου, καὶ ἀγαπῶ τὸν ἄνδρα σου σὰν παιδί μου καὶ αὐτόν... ἀλλὰ δὲν θὰ τὸν συγχωρήσω ποτὲ νὰ σὲ καταστρέψῃ, οὔτε θὰ τὸν ἀφήσω. Ἄκουσε λοιπὸν νὰ ἰδῆς τί γράφει αὐτὸ τὸ γράμμα.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Μητέρα, ἀδίκως συκοφαντεῖς τὸν Φραγκίσκον. Ἐνθυμείσαι πρὸ δύο μηνῶν εἶχε χάσει τὴν καρφίτσα, τὴν ὁποίαν τοῦ ἔδωκες νὰ σοῦ διορθώσῃ καὶ εἶχες θυμώσει τόσο πολύ, ποῦ τὸν ὕβρισες καὶ τὸν εἶπες ἄσωτον καὶ ψεύστην, νομίζουσα ὅτι θὰ τὴν εἶχε πωλήσει, ἢ παίζει ἔς τὰ χαρτιά. Ἐν τούτοις ἡ καρφίτσα εὐρέθη, μᾶς τὴν ἔφεραν ἡ γειτόνισά μας κυρία Μαριγώ, καὶ τοῦ λόγου σου εἶχες ἄδικον. Μάλιστα εἶναι αὐτὴ ἡ καρφίτσα ποῦ φορεῖς τώρα εἰς τὸν λαιμόν σου, ἐνθυμείσαι σοῦ τὴν ἔχει κάμει αὐτὸς δῶρον εἰς τὸν γάμον μας...

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Καὶ τὴν φορῶ ἀκόμη;... δὲν τὴν θέλω... νά, τίποτε δὲν θέλω πλέον ἀπ' αὐτόν...

ΕΡΜΙΟΝΗ

Καὶ τὸν ἐξύβρισες μάλιστα τότε, μητέρα, τόσο πολύ, ποῦ δὲν κατεδέχθη οὔτε λέξιν νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ, ἀλλ' οὐδ' ἐθύμωσε κἄν...

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Διότι εἶχε ἄδικον. Ἐπειτα σὺ ξεύρεις τὸν χαρακτήρα μου, ὅταν δὲν μοῦ ἀπαντᾷ, πόσον μὲ συγχίζει. Εἶμαι νευρική, πολὺ νευρική... ἀλλ' ὅμως καὶ πολὺ καλή. Ὁ ἄνδρας σου εἶναι ὅπως καὶ σὺ, σοῦ ὁμοιάζει ἔχετε τὸν αὐτὸν χαρακτήρα. Εἰσθε ἀνόητοι καὶ μαζέτες!... Ἄ! δὲν μπορῶ νὰ κάμω μὲ τέτοιους ἀνθρώπους, νὰ μοῦ λέγουν πάντοτε ὅτι ἔχω δίκαιον... Μὲ γελᾶτε, μὲ κοροϊδεύετε... ἐγὼ τὰ ἐννοῶ... καὶ μὲ ἀπατᾶτε... Ναὶ σᾶς ξεύρω καὶ τοὺς δύο... Ἄκουσε, παιδί μου, ὁ ἄνδρας σου εἶναι ποκὺ καλός, ἔχει χάρις ἔς τὴν ἀγάπην του, ἀλλὰ σὺ δὲν καταλαμβάνεις διατί... Ἐγὼ μόνον τὸν ἐννοῶ... εἶναι προσποίησης, εἶναι προσποίησης αὐτὴ... ὁ ἄνδρας σου εἶναι χαρτοπαίκτης!

ΕΡΜΙΟΝΗ

Τί λές καλὴ μητέρα; θὰ μὲ τρελλάνης; αὐτὸς εἶναι ἄγγλος, εἶναι φιλαλήθης, δὲν μὲ ἀπατᾷ, μὲ λατρεῖ!... Σὺ τὸν συκοφαντεῖς καὶ θὰ τὸν χαλάσης. Ἄν καλὰ δὲν ἐνθυμείσαι τί σοῦ εἶπε μίαν ἡμέραν;... «Μητέρα, εἶσαι ἄδικος, καὶ ἀδίκως μοῦ φορτώνεσαι, καὶ θὰ σὲ κάμω νὰ τὰ πληρώσῃς ὅλα μίαν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ θὰ σὲ διορθώσω ἐγώ!...» τὰ ἐνθυμείσαι αὐτὰ; τὸν εἶχες φέρι εἰς ἕνα σημεῖον, ποῦ δὲν ἤμπόρεσε νὰ κρατηθῇ ἀπὸ τὸν θυμόν του... καὶ ἐν τούτοις σοῦ τὰ εἶπεν αὐτὰ μὲ τόσῃ χάριν καὶ τόσῃ εὐγενῶς!...

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(*Εἰρωνεύουσα αὐτήν.*) «Μὲ τόσῃ χάριν καὶ τόσον εὐγενῶς... Αὐτὰ, κόρη μου, εἶναι κοροφίξαλα ποῦ δὲν παιροῦν σ' ἐμένα... Ἐδῶ, ἐδῶ εἶναι ἡ Ρόδος (τῇ δεικνύει τὴν ἐπιστολὴν)... αὐτὸ τὸ γράμμα μᾶς τὰ λέγει ὅλα, τί εἶναι καὶ τί δὲν εἶναι ὁ ἀνδρούλης σου, ὁ ἀγαπητὸς καὶ λατρευτὸς. Ἄκουσε. (Ἀναγινώσκει).
«Κυρία.

Ὁ γαμβρός σας εἶναι εἰς ἄθλιος. Τὸ ἐσπέρας, ὁπᾶν ἐξέρχεται δι' ὑποθέσεις του, πηγαίνει εἰς τὰ χαρτοπαίκτη καὶ παίζει πολλὰ χρήματα. Σᾶς ἀπατᾷ οἰκτρῶς!...»

ΕΡΜΙΟΝΗ

Χά! χά! χά! χά!... (γελᾷ σπασμοδικῶς). Τί ψεύδος!... αὐτός, τρία ἔτη ποῦ τὸν ἔχω ἄνδρα, δὲν ἤγγισε τὰ χαρτιά 'ς τὸ σπῆτι, οὔτε εἶπε ποτέ τίποτε. Αὐτὸς ἀποστρέφεται τὰ χαρτιά σὰν τοὺς λυσσασμένους σκύλους, καὶ σὺ μοῦ λέγεις ὅτι παίζει χρήματα; Δὲν τὸ πιστεύω....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

"Ε! καυμένη... πόσον ἀπατάσαι... "Ακουσε. Δὲν ἐτελείωσα· (ἀναγινώσκει).

"Εἶς φίλος, ὅστις δὲν ἐπιθυμῆι τὴν καταστροφὴν σας, θὰ ἔλθῃ μετ' ὀλίγον εἰς ἐπίσκεψιν σας καὶ θὰ σᾶς διηγηθῆ καὶ προφορικῶς τὴν ἀτιμον καὶ αἰσχρὰν διαγωγὴν τοῦ ἀνδρὸς τῆς κυρίας θυγατρὸς σας. Θὰ σᾶς δώσῃ δὲ γνωριμίαν, ἐγχειρίζων ὑμῖν τὸ ἕτερον ἡμισυ τοῦ κεκομμένου χάρτου τῆς ντάμας σπαθί, τὸ ὅποιον σᾶς ἐσωκλείω ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ.

Εἶς φίλος.

Τ' ἀκοῦς τὰ μαντάτα, κόρη μου; Πάρε τώρα, διάβασε καὶ φρίξε, νὰ καὶ τὸ μισὸ ἐπισκεπτήριον, ποῦ μᾶς ἔχει μέσα 'ς τὸ γράμμα· αὐτὸς ὁ λαμπρός, ὁ χρυσὸς φίλος.

ΕΡΜΙΟΝΗ

(Ὁλη ἔντρομος καὶ ἐξαλλος λαμβάνουσα αὐτό). Μία ντάμα σπαθί! (πίπτει ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου περίτρομος).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Κομμένη εἰς τὸ μέσον καὶ σημειωμένη μὲ μολύβι.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Καὶ τίος νὰ ἦναι ὁ χαρακτήρ τῆς ἐπιστολῆς; ποῖος εἶναι ἐντὸς ὁ φίλος;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ευύρω κι' ἐγώ; Ἄγνωστος, ἢ μᾶλλον θὰ ἦναι προσποιημένα, ἀφοῦ εἶναι φίλος.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Καὶ πάλιν ἀμφιβάλλω, μητέρα. Αὐτὸ εἶναι φοβερόν δράμα!... ἴσως ἀστειότης!

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Γιὰ νὰ σοῦ πῶ, Ἐρμιόνη, ἂν σὺ παίζῃς ἀκόμη κούκλαις, ἐγὼ δὲν παίζω καὶ δὲν χορατεύω, καὶ σὲ παρακαλῶ διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ σκεφθῆς ὀλίγον σοβαρῶς, διότι εἶσαι δυστυχής!

ΕΡΜΙΟΝΗ

Τώρα θὰ ἔλθῃ ὁ Φραγκίσκος καὶ θὰ σοῦ λύσῃ καὶ αὐτὴν σου τὴν ἀπορίαν, καὶ τὸν χρυσὸ σου φίλον!

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Μπᾶ! καὶ μᾶς φοβερίζεις μὲ τὸν ἄνδρα σου, τὸν χαρτοπαίκτην;

ΕΡΜΙΟΝΗ

Ποσῶς....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Τί ἀνόητος ποῦ εἶσαι... Ποτέ δὲν ἐπίστευον, ἢ Ἐρμιόνη μου, τὴν ὁποίαν ἀνέθριψα μὲ τόσην προσοχὴν καὶ θυσίας, νὰ καταντήσῃ ἀνόητος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν! νὰ μὲ ὑβρίζῃ· (κλαίει).

ΕΡΜΙΟΝΗ (μὲ θυμόν)

Μητέρα, πρόσεξον τί λέγεις!....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Εἶσαι ἀνόητη....

ΕΡΜΙΟΝΗ

Δὲν εἶμαι ἀνόητη, ἀγαπῶ τὸν ἄνδρα μου.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Καλά. Θὰ σᾶς δεῖξω ἐγὼ τώρα ἀμέσως καὶ τῶν δύο σας. Θὰ τὸν κάμω ρεζίλι. Ἐχε ὀλίγην ὑπομονὴν νὰ ἔλθῃ καὶ θὰ μάθῃς τότε τὴν ἀλήθειαν. Ἀμέσως θὰ σοῦ ἀποδείξω ἐγώ, ὅτι

καὶ τὰ χαρτιά ἀγαπᾷ καὶ παίζει, καὶ ὅτι εἶναι ἕνας φοβερός χαρτοπαίκτης.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Θέλεις νὰ.....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Σιωπή.... τσιμούδιά... νὰ τον ἔρχεται.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ, ΕΡΜΙΟΝΗ καὶ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

(Εἰσερχόμενος βιαστικὸς καὶ ζωηρός). Πῶς! δὲν παίζεις ἀπόψε πιάνο, Ἐρμιόνη; Τί συμβαίνει; ἐκουράσθης ἢ ἐξεχорδίσθη πάλιν;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Εἶχαμε φιλαὶς κουβένταις... Ξεύρεις τὰ φορέματα, ἢ μὴν δαὶς δὲν τελειώνουν ποτέ....

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

"Α! ναί! ἐννοῶ... εἶναι καὶ ἡ ἐποχὴ....

ΕΡΜΙΟΝΗ

Ποῦ ἦσο; Φραγκίσκε; πόθεν ἔρχεσαι;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Πῶς ἡ ἐρώτησις αὐτὴ ἀπόψε; πρώτην φορὰν ἀκούω νὰ μ' ἐρωτᾷς τοιοῦτον τι; ἀμφιβάλλεις ὅτι ἔχω ἐργασίαν;

ΕΡΜΙΟΝΗ

"Οχι ποσῶς, ἀλλ' ἡ μητέρα μου ἐξέφρασε ἀπορίαν, διὰ τὰ τάχα αἱ ἐργασίαι νὰ γίνωνται τὸ ἑσπέρας καὶ ὄχι τὴν ἡμέραν;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

(Μετὰ δυσανεσκειᾶς). Ἡ μητέρα σου δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ καὶ εἶναι δικαίωμά της, καὶ ἄς μὲ ἐρωτήσῃ καὶ θὰ τῆς δώσω τὴν δέουσαν ἀπάντησιν, ἀλλ' εἰς ἐσὲ δὲν ἐπιτρέπω νὰ ἀμφιβάλλῃς, οὔτε νὰ μοῦ κάμῃς πλέον τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν...

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ὄφ!... τί τὰ θέλετε αὐτά... ἄς κουρεύωνται... Δὲν μοῦ λές γαμβρέ μου, ποτέ μου δὲν σὲ ἠρώτησα. Ξεύρεις νὰ παίζῃς χαρτιά;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Πῶς; νὰ μὴν ξεύρω νὰ παίζω χαρτιά; καὶ διὰ ποῖον μὲ πέρασες παρακαλῶ; διὰ κανένα βλάκα;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

"Οχι δά, ἀλλὰ ἤθελα νὰ παίζαμε καὶ μαζύ, γιὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μπᾶ, διὰ τὸ ὄχι; μετὰ χαρᾶς σας. Ποῦ εἶναι τὰ χαρτιά; Ἀμέσως.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

"Α! εἶσαι ἕνας ἄγγελος, γαμβρέ μου, καὶ δὲν τὸ εἶξευρα. Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω. (τὸν πλησιάζει καὶ τὸν ἀσπάζεται).

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μπᾶ, πῶς ἦτανε τοῦτο; καλὲ πενθερά; κανέναν φοῦρνος θὰ ἐχάλασε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ναί, Τώρα μάλιστα. Μοῦκαμες τὴν καρδιά μου, ἀλλὰ θὰ μοῦ κάμῃς καὶ μίαν χάριν.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μάλιστα, εὐχαρίστως, λέγε, ὅ,τι θέλεις. Ἔτσι σὲ θέλω, πάντοτε χαρούμενη, καὶ ὄχι πλέον θυμούς, νεῦρα καὶ γκρινιαις, σὰν κακὴ πενθερά.

(Ἔπεται συνέχεια).

2. Η ΚΑΚΗ ΠΕΝΘΕΡΑ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ

ΥΠΟ Φ. Π Ρ Ι Ν Τ Ε Ζ Η

(Συνέχεια και τέλος)

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ναί... ναί... αλλά θα μου κάμης τήν χάριν νά παίξωμεν μέ χρήματα, διότι ψεύτικα δέν έχει γούστο. Τά χαρτιά πρέπει νά παίζωνται μέ συμφέρον.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

"Α! μάλιστα έχεις δίκαιον. Έρμιόνη, φέρε μας τά χαρτιά.

ΕΡΜΙΟΝΗ

"Αμέσως. (Κομίζει μίαν δέσμη χαρτίων).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(Λαμβάνουσα αὐτήν). Θα παίξωμεν ὅμως πασέτα;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Πασέτα; μά ἐγώ ἐνόμιζον, ὅτι σεῖς αἱ γυναῖκες παίζετε καλλίτερον τήν κοντζίνα;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

"Οχι, μ' ἀρέσει καλλίτερον ἢ πασέτα.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Καλά, μά ἡ Έρμιόνη δέν θά παίξῃ;

ΕΡΜΙΟΝΗ

"Α! ὄχι! δέν παίζω πασέτα, ἄλλως τε προτιμῶ νά παίξω πιάνο, κ' ἔτσι θά διασκεδάζητε διττῶς.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μάλιστα, μάλιστα, συμφωνοῦμε. Παίξε μας σὺ πιάνο.

(Καί ταυτοχρόνως τοποθετοῦνται, ὁ μὲν Φραγκίσκος μετὰ τῆς Χριστίνας, περὶ τὴν τράπεζαν, ἡ δὲ Έρμιόνη κάθηται παρὰ τὸ κλειδοκύμβαλον).

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

(Έξάγων χάλκινα νομίσματα). Μία δεκάρα εἰς τὸν ἄσο κοῦπα...

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

"Α! μπᾶ! τί εἶναι αὐτά; δεκάρες καὶ πεντάρες θά παίξωμε; Χονδρὰ βγάλε, φράγκα καὶ πεντόφραγκα καὶ δεκάρικα καὶ εἰκοσιπεντάρικα. "Η μήπως στὸ σπῆτι θέλεις νά μάς περάσης μέ δεκάρες;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

"Α! ναί, έχεις δίκαιον. (Καί ἐν ταύτῳ ἐξάγει τὸ πορτοφόλιόν του).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(Αποτεινομένη πρὸς τὴν κόρην τῆς).

Βλέπεις Έρμιόνη;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Τί νά βλέπη ή 'Ερμιόνη; τῆς εἶπες τίποτε διὰ τὸ παιγνίδι;

ΕΡΜΙΟΝΗ

Ναί, ἡ μαμμά μου εἶχεν εἰπεῖ....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(Διακόπτουσα). Σοῦ εἶπα «Βλέπεις 'Ερμιόνη; δηλαδή, βλέπεις τὸν ἄνδρα σου ποῦ συμφωνεῖ; Θέλω νά εἶπω ὅτι εἶμαι τῆς γνώμης του, δηλαδή ἡ νά παίξῃ κανεὶς καλά, στὰ γερὰ μὲ χρήματα, ἢ νά μὴ παίξῃ διόλου. Συμφωνεῖς;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ἄ! ναί, ἔχετε δίκαιον.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Λοιπὸν. Ποῖος κάνει μπάγκο; νά τὸν κάμω ἐγώ;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ὅπως ἀγαπᾶτε. Κἀμετέ τον. Τρία φράγκα εἰς τὸν ἄσσο μπαστοῦνι.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Μάλιστα. Κόψε.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

(κόπτει καὶ ἡ Χριστίνα στρέφει τὴν τράπουλα).

Ἄ! μ' ἔφερες φάτσα; τὰ δύο τρίτα θά μου πάρης, δηλαδή τὰ δύο φράγκα ἢ νά πᾶμε διὰ νά τὰ ἔχωμε μαζύ;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Τί πείραν ποῦ ἔχεις γαμβρό! πῶς τὰ ξεύρεις ὠραία! Βλέπεις 'Ερμιόνη;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

(Στρεφόμενος πρὸς τὴν 'Ερμιόνη).

Ἄ! μὰ τί τρέχει; τί νά βλέπη ἡ 'Ερμιόνη;

ΕΡΜΙΟΝΗ

Καλέ, ἡ μαμμά θέλει νά εἰπῇ....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Εἶπα «Βλέπεις 'Ερμιόνη;» δηλαδή βλέπεις τί ὠραία ποῦ παίζει ὁ σύζυγός σου τὰ χαρτιά; Ἐ! λοιπὸν πᾶμε γιὰ τὰ μισά;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Πᾶμε. Ἄν θέλῃς μάλιστα, προσθέτω καὶ ἓν πεντόφραγκον ἐπάνω.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Καλὲ τί κάμνετε; μὲ τὰ σωστά σας παίζετε;

(Οὔδεις ἀπαντᾷ προσέχουν εἰς τὸ παιγνίδιον).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Μάλιστα, πᾶει ὅσα θέλεις.

ΕΡΜΙΟΝΗ (ᾄδει).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Εἶσαι τέρτζος. Τὰ πῆρα. Πᾶει.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Δέκα φράγκα εἰς τὸ δέκα.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Πᾶει....

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Στάσου. Πᾶει πάρολι;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Πᾶει, ὅ,τι θέλεις....

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Στάσου, πᾶει κούντιτζι....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Πᾶει. Ἄπαράλλακτα ὅπως εἰς τὸ χαρτοπαικτεῖον. Τὰ ξεύρεις ὅλα φαρσί. Βλέπεις 'Ερμιόνη; (Τῆς κάμνει νεῦμα).

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

(Μετ' ἀπορίας). Μὰ τί διάβολον νά βλέπη ἡ 'Ερμιόνη. Εἰπέ μου, τί βλέπεις 'Ερμιόνη;

ΕΡΜΙΟΝΗ

Δὲν βλέπω τίποτε ἀπ' ἐδῶ. Δὲν διακρίνω. Σταθεῖτε νά ἔλθω καὶ ἐγὼ πλησίον σας, καὶ θά σᾶς πῶ τί βλέπω.

(Πλησιάζει τὸ κάθισμά τῆς καὶ τοποθετεῖται πλησίον αὐτῶν).

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(Στρέφουσα τὰ φύλλα). Ἐχασα.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μάλιστα. Στάσου. Ἀνακάτωσε καλά τὰ χαρτιά, νά ἔτσι. 20 φράγκα εἰς τὸ πέντε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(Τακτοποιοῦσα αὐτά). Μάλιστα... Νά, πᾶνε κι' αὐτά.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Διάβολε! 25 φράγκα εἰς τὸ δέκα.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ (στρέφουσα τὰ χαρτιά)

Πᾶνε κι' αὐτά... 'Ερμιόνη δάνεισέ μου 50 φράγκα, διότ δὲν ἔχω ἄλλα.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ἄ! νά μὲ συγχωρεῖτε. Ὁχι, δὲν ἐπιτρέπονται δάνεια εἰς τὸ χαρτοπαίγιον, ἄλλως μὲ ἰδικά μου χρήματα δὲν σᾶς ἐπιτρέπω νά μὲ πολεμήσητε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Καλῶς, ἔχετε δίκαιον, σέβομαι τοὺς νόμους τῆς χαρτοπαίξιας; τότε ἄς παίξωμεν χωρὶς χρήματα, μὲ τὸν λόγον τῆς τιμῆς. Ὁ,τι κερδίσητε, σᾶς τα δίδω αὔριον.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ἄ! ὄχι! ἐγὼ δὲν παίζω ἔτσι. Ἡ θά βάλλετε χρήματα κάτω ἢ δὲν παίζω. Αὐτὰ δὲν ἐπιτρέπονται εἰς τὰ παιγνίδια. Τὸ συμφέρον συμφέρον, καὶ ἡ φιλία μας φιλία.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Καλῶς, ἔχετε δίκαιον. Τὰ βλέπεις 'Ερμιόνη;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μὰ νά πάρῃ ὁ διάβολος μὲ αὐτὸ τὸ βλέπεις 'Ερμιόνη. Τ νά βλέπη ἡ 'Ερμιόνη; ('Εγειρεται). Ἐξηγήσου 'Ερμιόνη; Τί βλέπεις 'Ερμιόνη; Καμμιά κουκουβάγια;

ΕΡΜΙΟΝΗ

('Εγειρομένη). Μάλιστα, νά σᾶς τὸ ἐξηγήσω, ἀφοῦ τὸ θέλετε....

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

('Εγειρομένη). Ὁχι!... θά τὸ ἐξηγήσω ἐγώ.... ἀρκεῖ Κύριε, σᾶς ἐνόησαμεν. Ἡ ἀπόδειξις εἶναι ἀρκετή. (Πρὸς τὴν 'Ερμιόνη). Παρατήρησέ τον ἤδη 'Ερμιόνη! Πιστεύω νά ἐπίεσθης πλέον! Παρατήρησε ἤδη αὐτὸ τὸ βλέμμα, αὐτὴν τὴν ματαίαν χαράν, αὐτὸ τὸ ἐλεεινὸν ὕφος!... Τύπος καθαρὸς χαρτοπαίκτης.... Δυστυχής! εἰς ποῖον κακοῦργον σὲ ἔδωσα σύζυγον.... ὅποια ἀπάτη.... εἶσαι κατεστραμμένη.... ὁ ἄνδρας σου εἶναι χαρτοπαίκτης!... (πίπτει ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου).

ΕΡΜΙΟΝΗ

Φραγκίσκε! τί λέγει! εἶναι ἀληθῆ αὐτά;....

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ἡ μητέρα σου, ἀγαπητή μου, εἶναι κακὴ παίκτρια.... εἶδες, ἔχασε μερικά χρήματα καὶ πῶς κάνει, καὶ τί λέγει... Μὴ δίδεις προσοχὴν.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Νά μὴ δίδῃ προσοχὴν; εἰς ἐμένα;... Καυμένε.... ὅλα τὰ ξεύρω.... φωτιά νά σὲ κάψῃ.... διατὶ ἔχεις ὑποθέσεις τὸ βράδυ, καὶ ποῦ πηγαίνεις... Νά σοῦ τὰ πῶ λοιπὸν ἄθλιε!

Ἡ ντάμα σπαθί... Νά αὐτή, (τοῦ δεικνύει τὸ ἡμισυ τεμάχιον τοῦ χάρτου) σὲ κατέστρεψε, καὶ θὰ καταστρέψῃ καὶ τὴν κόρην μου. Αὐτὴ σὲ κατήντησεν ἔτσι.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Μὰ τί λέγεις καλὲ μητέρα; εἶναι ποτὲ δυνατόν; ὁ Φραγκίσκος χαρτοπαίκτης;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ἄ φησὲ τὴν νὰ λέγῃ... Φαίνεται ἔχει ὄρεξιν ἀπόψε νὰ διασκεδάσῃ εἰς βάρος μου. Ξεύρεις κάθε λίγο θέλει νὰ μὲ πειράσῃ.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Νὰ σὲ πειράξω; ἄθλιε... νὰ σὲ πειράξω;... καὶ νομίζεις, ἐπειδὴ ἀπατᾷς αὐτὴ τὴν ἀθῶα γυναῖκα, ποῦ μόλις τώρα μπήκε στὸν κόσμον, ὅτι θὰ γελάς καὶ μένα; Γιὰ ὑποθέσεις σου λοιπὸν βγαίνεις τὸ βράδυ;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μάλιστα, Κυρία, διὰ ὑποθέσεις μου.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Εἶσαι ἓνας ψεύστης... βγαίνεις διὰ νὰ πηγαίνῃς εἰς τὰ χαρτοπαικτεῖα, ἂν καλά, σ' ἐδοκιμάσαμεν πρὸ ὀλίγου, πόσον ἐνήμερος εἶσαι εἰς τὰ χαρτιά... Ἐπειτα αὐτὴ ἡ μισὴ ντάμα τί σοῦ λέγει;... Εἶναι μαρτυρία... μου τὴν ἔστειλεν ἓνας φίλος μου ὁ ὁποῖος κρατεῖ τὴν ἄλλην μισὴ καὶ θὰ ἔλθῃ νὰ μοῦ τὰ πῇ ὅλα. Ἐνοιά σου καὶ θὰ σοῦ δεῖξω ἐγὼ ποιὰ εἶμαι... κατεργάρη....

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ἄ! δὲν ὑποφέρεσαι, καὶ ἔχουν δίκαιον. ὅσοι λέγουν, ὅτι ἡ πενθερὰ ὁμοιάζει ἄν ἓνα μεγάλο ἀγκάθι στὸν κόρφο... Λοιπὸν, Κυρία μου, ἐπιμένεις ὅτι εἶμαι χαρτοπαίκτης; Μήπως ἀπατᾷσαι;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Βρέ! τὸν θεοπαίκτη!... Δὲν σοῦ κάμνει ἐντύπωσιν αὐτὴ ἡ μισὴ ντάμα; Δὲν κατάλαθες, ὅτι ἐπροδόθης καὶ ὅτι τὰ γνωρίζομεν ὅλα;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

(Ἐξάγων ἐκ τοῦ πορτοφολίου τὸ ἕτερον ἡμισυ τῆς ντάμας). Καὶ εἰς ἐσὲ δὲν κάμνει ἐντύπωσιν αὐτὸ τὸ ἄλλο ἡμισυ τῆς ντάμας; Γιὰ βάλῃς τα μαζὺ νὰ ἴδῃς, δὲν ἦσαν ἓνα, καὶ κάποιος τὰ ἔκοψε;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(Ὡς κεραυνόπληκτος). Τί... τί εἶναι;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μὴν ἀπορεῖς. Εἶναι τὸ μισὸ κομμάτι ποῦ σοῦ ἔστειλα μαζὺ μὲ τὸ γράμμα.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Ἄ! τί χαρὰ! ἐλάφρωσεν ἡ καρδιά μου. Τί ὠραῖον μάθημα!

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ναί, Ἐρμιόνη. Ἐγὼ ἠθέλησα νὰ δώσω ἓν καλὸ μάθημα τῆς μητέρας σου, διότι μὲ παραφούσκωσε πλέον. Ἐγὼ τῆς ἔστειλα τὸ γράμμα μαζὺ μὲ τὴν μισὴ ντάμα, καὶ βλέπω ὅτι ἐπέτυχα ὠραία.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

(Ἐγειρομένη). Ἄ! μπᾶ, τέτοια χωρατὰ δὲν τὰ θέλω ἰγὼ, διότι μπορούσε νὰ φθᾶσωμεν καὶ σὲ μεγαλείτερα.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Τί ὠραία!

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Μὴ φοβείσαι... ἀλλὰ συγχώρησέ με, διότι ἔπρεπε νὰ ἀπαλλαγθῶ τέλος πάντων ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἀδίκους ἰδέας καὶ ἐκθέσεις σου. Ἄλλως τε, μοῦ φαίνεται, ὅτι διεσκεδάσαμεν καλὰ καὶ ἐπεράσαμεν ὠραία τὴν βραδυὰ μας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Ναί, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται, ὅτι δὲν θὰ σοῦ τὸ συγχωρήσω τοῦτο. Ἐπροτιμοῦσα νὰ μοῦ ἔλεγες, ὅτι πράγματι ἔπαιζες χαρτιά καὶ νὰ σοῦ τὸ συγχωροῦσα, παρὰ νὰ σοῦ συγχωρήσω αὐτὸ ποῦ μοῦ ἔκαμες τώρα.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Ναί, ἀλλὰ ἐγὼ πάλιν, προτιμῶ νὰ μοῦ συγχωρήσουν τὸ ἐλάττωμα τοῦ ἀστεϊσμοῦ, ἔστω καὶ χονδροῦ, παρὰ τὸ ἐλάττωμα τοῦ χαρτοπαίκτη.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Εὖγε σου, Φραγκίσκε!

ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Τότε σοῦ τὸ συγχωρῶ.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Συγχωρημένη νὰ 'σε, ἀγκάθι τῆς καρδιᾶ

ΕΡΜΙΟΝΗ

Καὶ τὸ συμπέρασμα;

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

Τὸ συμπέρασμα ἢ παροιμία: Ὅποιος κερδίζει στὰ χαρτιά, χάνει ἴσθην ἀγάπην, καὶ ὁποῖος κερδίζει ἴσθην ἀγάπην, χάνει ἴσθην ἀγάπην.

ΕΡΜΙΟΝΗ

Κ' ὁποῖος δὲν παίζει διόλου, δὲν χάνει τίποτε.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ

(Λαμβάνων αὐτὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς). Βεβαίως. Κ' ὁποῖος τραγουδεῖ μὲ τὴν γυναῖκά του κερδίζει τὸ πᾶν.

(Ἄδουσι).

(Πίπτει ἡ αὐλαία).